

Östgöta Correspondenten Tisdag 14 februari 1995

Vart tog makten vägen?

Kvinnorepresentationen i fullmäktige har aldrig varit större. Men när Ulla-Britt Holmberg, ordförande för centerkvinnorna i länet, tittade på nämnder och styrelser upptäckte hon att där är det fortfarande vanligast att männen har stor majoritet.

Vart tog makten vägen?

Vad är det som gått snett? Det undrar ordföranden för länets centerkvinnor, Ulla-Britt Holmberg, och skickar frågan vidare till Linköpingskretsen av centerpartiet.

Varför har centern inte fler kvinnor bland sina representanter i de kommunala nämnderna och styrelserna? Siffrorna 44 män mot 9 kvinnor är inget att skryta med.

Jag förutsätter att kvinnorna blivit tillfrågade. Då måste vi ta reda på varför det blivit så här.

Ulla-Britt Holmberg gläder sig åt att de varvade listorna till valet gav ett resultat med nästan hälften kvinnor i Linköpings fullmäktige. Men när hon satte sig för att räkna antal kvinnor och män i de kommunala utskotten, nämnderna och styrelserna upptäckte hon att det på sina håll inte hänt så mycket.

Demokratin hotas om vi inte får med fler kvinnor i det politiska arbetet. Det måste finnas möjligheter för såväl män som kvinnor att delta.

41 män och 38 kvinnor. Så gott som hälften av varje kön. Det är bra. Och bilden som visar presidiet, 3 kvinnor på ordförandeposterna, den är superhärlig.

Det är Ulla-Britt Holmberg, ordförande för länets centerkvinnor, som tycker medan hon bläddrar i Tidningen Linköping. I den visas bilderna på alla fullmäktigeledamöter.

Men sedan, då? Hur ser det ut i fortsättningen?

Hon har studerat utskott, nämnder och styrelser. Räknat och räknat.

Konstaterat att somligt ser bra ut, ungefär lika många män som kvinnor, men att det oftast är precis som vanligt; betydligt fler män än kvinnor.

Helt annat

Hennes eget parti, centern, kan inte precis slå sig för bröstet. Trots att listorna inför valet innehöll lika många kvinnor som män blev resultatet i den praktiska verkligheten, det vill säga i det politiska arbetet i kommunen, något helt annat.

Varför har centerpartiet bara 9 kvinnor på ordinarie uppdrag mot 44 män?

Egentligen är det inte frågan om 9 kvinnor, flera av dem sitter på mer än ett uppdrag, precis som männen gör.

Den frågan ställer Ulla-Britt Holmbergs egen krets, avdelningen i Gistad, i en motion till Linköpingskretsens årsmöte 8 mars. (Kvinnodagen, faktiskt.)

Härliga bilder tycker Ulla-Britt Holmberg, ordförande för länets centerkvinnor. I princip lika många kvinnor som män i fullmäktige. Men sedan då? Ser det lika bra ut i nämnder och styrelser?

Varför nej?

Vi förutsätter att kvinnorna blivit tillfrågade. Men i så fall, varför tackar de nej? Orkar de inte? Har vi ett så dåligt politiskt klimat? Den här frågan måste utredas. I centrens valberedning finns bland annat Barbara af Ekenstam:

- Visst har vi frågat kvinnor, säger hon. Vi har sökt efter kvinnor, men också

över huvud taget försökt få med yngre människor.

- Men folk kan inte komma ifrån sina jobb idag. Varför det blivit så kan jag inte säga.

Ansvaret hemma

Män har alltså ändå lättare att komma ifrån sina jobb?

- Det gamla hänger kvar. Även om kvinnor och män har lika mycket att göra på sina arbetsplatser, så har kvinnorna större ansvar hemma och en krympande fritid. Men även yngre män säger i allt större utsträckning nej till politiska uppdrag. De gör det med tanke på att de behövs hos sina barn.

Barbara af Ekenstam tror också att många kvinnor tackar nej för att de tror att de NOG inte klarar av jobbet.

- Medan män ställer upp även om inte heller de är säkra på att klara uppdragen.

Ingen ljusning

- Den här tendensen känner jag igen från mitt arbete i gymnasieskolan. Jag ser heller ingen ljusning så länge vi fortsätter att fostra flickorna till att vara på det viset. Ulla-Britt Holmberg har gjort egen statistik över de politiska uppdragens fördelning i Linköpings kommun. Hon konstaterar till exempel att fördelningen mellan män och kvinnor är mycket bra i beställarnämnderna; 29 mot 26. Men när hon tittat på ägarstyrelserna och bolagen blir det helt andra siffror.

I ägarstyrelserna (till exempel produktionsstyrelsen) finns sammanlagt 7 kvinnor mot 23 män på ordinarie platser. Och i bolagen 14 kvinnor mot 36 män.

- Då undrar jag om makten har förflyttats på något sätt? Eller har jag fel?

Tunga nämnder

- Var finns makten idag? Hur ska vi kunna ha kontroll på detta?

Det är tufft att vara politiker och sitta i en nämnd, ett arbete som ska ske på en fritid, som för många i dag inte är så stor. Ansvarsområdet i nämnderna är bredare än förr, menar Ulla-Britt Holmberg, som arbetat politiskt i många år.

- I dag är alla nämnder tunga. Det finns inga mindre tunga där du som ny kan börja för att lära dig det politiska spelet.

Själv sitter hon med i bland i annat Tekniska verkens styrelse, ett uppdrag hon nyligen tackat ja till.

Den styrelsen är också ett av undantagen fem kvinnor och fyra män.

Själv är hon mamma till fyra barn. Två har flyttat hemifrån. Hon arbetar halvtid inom centerpartiet.

Dåligt samvete

- Så mitt egentliga arbete är ju också politiskt. Jag jobbar halvtid därför att jag också vill hinna med andra politiska uppdrag. Men visst har jag haft dåligt samvete genom åren för barnen. Det har varit ett pussel för att få ihop alla tider. Jag har haft en nyfödd son med på byggnadsnämndens sammanträde och en dotter som suttit och ritat på andra möten. Men det måste finnas möjligheter för både män och kvinnor att arbeta politiskt, menar hon. Annars hotas demokratin.

- Vi måste ta reda på varför det blir så här. Kanske kommer vi underfund med att det är sättet att arbeta på som måste förändras.

Kvinnor och män i politiken

Tabellen visar en sammanställning av antalet kvinnor och män med politiska uppdrag från samtliga partier inom Linköpings kommun.

Linköpings kommun	Kvinnor	Män
Kommunfullmäktiges utskott		
Demokrati	4	4
Bildning och kultur	4	3
Ekonomi	0	7
Miljö	2	5
Omsorg	3	4
Näringsliv och sysselsättning	2	5
Samhällsbyggnad	4	3
Totalt	19	31
Ordförandeposter, ordinarie	3	4
vice	3	4
Beställarnämnder		
Barn och ungdom	6	5
Bildning	7	4
Omsorg	7	4
Kultur och fritid	4	7
Teknisk	2	9
Totalt	26	29
Ordförandeposter, ordinarie	2	3
vice	3	2
Geografiska utskott		
Vreta kloster	3	4
Vikingstad	1	6
Södra kommundelen	0	7
Åkerbo	2	5
Lambohov	3	4
Ryd, Valla, Gottfridsberg	5	2
Skäggetorp, Tornby	5	2
Innerstaden	3	4
Berga	3	4
Johannelund	4	3
Landeryd	2	5
Totalt	31	46
Ordförandeposter, ordinarie	3	8
vice	4	7
Myndighetsnämnder		
Socialnämnd	6	5
Byggnämnd	2	7
Miljönämnd	2	7
Totalt	10	19
Ordförandeposter, ordinarie	1	2
vice	1	3
Ägarstyrelser		
Produktionsstyrelse	2	7
Konsultstyrelse	3	6
Kommunrevisionen	1	4
Valnämnden	1	6
Totalt	7	23
Ordförandeposter, ordinarie	0	4
vice	0	4
Bolagen		
AB Kinda Bätled	0	3
S:t Kors Fastighetsbolag	1	4
Linköpings Kommunala Fastigheter	1	8
Tekniska Verken	5	4
AB Stångåstaden	4	5
Konserthuset	1	8
Linköping Konsert & Kongress	2	7
Totalt	14	36
Ordförandeposter, ordinarie	0	6
vice	2	4

Överförmyndare: Gun Rydgren (s). Ersättare: Ingegerd Ehrenborg (m).